

Tredun opiskelijoiden kokemuksia Virtaa-pajoihin osallistumisesta

Tiina Hyttinen

2024 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

Tredun opiskelijoiden kokemuksia Virtaa-pajoihin osallistumisesta

Tiina Hyttinen
Sosiaalialan koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Elokuu, 2024

Tiina Hyttinen

Tredun opiskelijoiden kokemuksia Virtaa-pajoihin osallistumisesta

Vuosi 2024 Sivumäärä 34

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää Tredun järjestämiin Virtaa-pajoihin osallistuvien opiskelijoiden kokemuksia Virtaa-pajojen vaikutuksesta hyvinvointiin, kouluun kiinnittymiseen ja ystävyyssuhteisiin. Opinnäytetyön tavoitteena oli tuottaa tietoa opiskelijoiden kokemuksista Virtaa-pajoihin osallistumisesta. Lisäksi opinnäytetyössä selvitettiin opiskelijoiden kehittämisehdotuksia pajatoimintaan. Opinnäytetyöprosessin aikana hankittua tietoa voi työelämäkumppanina toimiva Tampereen seudun ammattipisto Tredu hyödyntää haluamallaan tavalla.

Opiskelijoiden kokemuksia selvitettiin laadullisella tutkimuksella. Opinnäytetyö toteutettiin web-pohjaisella kyselylomakkeella, johon vastaaminen oli opiskelijoille vapaaehtoista ja nimetöntä. Tieto lomakkeesta lähetettiin kaikille Tredun opiskelijoille Wilma-viestillä, sekä opinnäytetyöstä tehtiin Wilma-tiedote. Kyselyyn vastasi 25 opiskelijaa. Aineisto analysoitiin aineistolähtöisellä sisällönanalyysillä.

Suurin osa vastaajista kuvasi positiivisia kokemuksia. Virtaa-pajoista oli muun muassa saatu mielekästä tekemistä, uusia kavereita sekä koulu tuntunut tutummalta ja turvallisemmalta. Osa vastaajista ei raportoinut mitään vaikutuksia. Negatiivisina kokemuksina tuotiin esille muun muassa koulupäivien pidentyminen, sekä pajatoiminnan tuntuminen turhalta. Kehittämisehdotuksiksi nostettiin muun muassa osaamispisteiden saaminen pajatoiminnasta, sekä parempi tiedottaminen.

Kyselyyn vastanneiden opiskelijoiden kokemukset pajatoiminnan vaikutuksesta hyvinvointiin näyttävät pääosin positiivisina. Jatkossa tulisi tarkastella, onko pajatoiminnan mahdollista kerryttää opiskelijoille myös osaamispisteitä. Lisäksi tiedottamiseen, markkinointiin ja opiskelijoiden vaikutusmahdollisuuksiin pajatoiminnan valikoimaan liittyen tulisi kiinnittää erityistä huomiota.

Asiasanat: hyvinvointi, kouluun kiinnittyminen, yksinäisyys

Tiina Hyttinen

The experiences of Tredu's students of attending Virtaa workshops

Year

2024

Pages

34

The purpose of the bachelor's thesis was to study the experiences of students participating in the Virtaa workshops organized by Tredu about the effect of the Virtaa workshops on well-being, school attendance and friendships. The aim of this thesis was to produce information about the experiences of Tredu's students who have attended Virtaa workshops. In addition the students were asked how they would improve Virtaa workshops. Tampere vocational college Tredu can utilize the information gathered during the process of the thesis in any way they choose to.

The thesis was done as a qualitative study. The thesis was performed as an anonymous and voluntary web-based survey. A notice about the thesis was posted in Wilma and made available to all students and their guardians. In addition there was notice in Wilma about the thesis that was available to all students and their guardians. In total of 25 students answered the survey. The answers were analyzed using data based analysis method.

Most of the students who responded to the survey reported having positive experiences from attending the Virtaa workshops. They for example gained meaningful experiences, new friends and school felt more familiar and safe. Some of the students who answered the survey did not describe any effects. Some of the negative experiences that were described were longer school days because of Virtaa workshops and the workshops felt unnecessary. When asked of ways to improve Virtaa workshops the students wished in example that one could get competence points from attending Virtaa workshops. In addition students would improve the ways in which students were informed about the workshops.

The experiences of the students who answered the questionnaire were seen as mainly positive. In the future, it should be assessed whether it would be possible to award competence points for attending Virtaa workshops. Moreover special attention should be paid to marketing the Virtaa workshops and informing participants about their benefits

Keywords: well-being, school attendance, loneliness

Sisällys

1	Johdanto.....	6
2	Opinnäytetyön työelämäkumppani	6
3	Ammatillinen koulutus.....	7
3.1	Ammatillinen perustutkinto	8
3.2	Virtaa opiskelijoiden koulupäiviin pajatoiminta	9
4	Hyvinvointi	10
4.1	Yksinäisyys	11
4.2	Luovat ja toiminnalliset menetelmät	11
4.3	Kouluun kiinnittyminen.....	12
5	Opinnäytetyön toteuttaminen	12
5.1	Opinnäytetyön tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymykset	13
5.2	Laadullinen tutkimus	13
5.3	Aineiston keruu.....	13
5.4	Kohderyhmän kuvaus	15
5.5	Aineiston analyysi	15
5.6	Eettisyys ja luotettavuus	16
6	Tulokset	18
6.1	Pajoihin osallistumisen vaikutus hyvinvointiin	18
6.2	Pajoihin osallistumisen vaikutus koulunkäyntiin	19
6.3	Pajoihin osallistumisen vaikutus ystävyyssuhteisiin	20
6.4	Pajatoiminnan kehittäminen	21
7	Johtopäätökset ja kehittämissuhteet	22
8	Pohdinta	23
8.1	Opinnäytetyön luotettavuuden arviointi	24
8.2	Työelämäkumppanin palaute.....	25
	Lähteet.....	26
	Kuviot	29
	Liitteet	30

1 Johdanto

Osa nuorista kokee yksinäisyyttä niin koulussa, kuin sen ulkopuolella. Yksinäisyys lisää heidän kokemuksensa mukaan muun muassa mielenterveysongelmia. (HelsinkiMissio 2023.) Vuoden 2023 kouluterveyskyselyn mukaan toisen asteen opiskelijoista 17,6 prosentti tuntee itsensä yksinäiseksi. Opiskelijat kuvasivat myös monenlaisia hyvinvoinnin haasteita, kuten mielenterveyden ongelmia, jaksamisen haasteita sekä erilaisia kiputiloja. Alle puolet vastanneista toisen asteen oppilaitoksen opiskelijoista koki olevansa tärkeä osa koulu yhteisöä. (Thl 2023.)

Tampereen seudun ammattiopisto Tredu järjestää useissa eri toimipisteissä Virtaa opiskelijoiden koulupäiviin -pajatoimintaa. Pajatoimintaa järjestetään sekä ensimmäisen vuoden opiskelijoille tarkoitettuna lukujärjestykseen sijoitettuna, että kaikille opiskelijoille suunnattuna iltapäiviin sijoitettuna. Virtaa opiskelijoiden koulupäiviin-pajoissa opiskelijat pääsevät tutustumaan monenlaiseen erilaiseen harrastustoimintaan. Erilaisten kädentaitopajojen, kuten koru- ja virkkauspaja, lisäksi opiskelijoilla on pääsy muun muassa liikuntaan keskittyviin pajiin, kuten skeittauspajaan. (Tredu 2024a.)

Ajatus opinnäytetyöstä syntyi Virtaa-pajaa ohjatessa. Ohjaamisen yhteydessä heräsi kokemus siitä, että opiskelijat tulivat luovaan pajaan erittäin mielellään. Pajatoiminnan yhteydessä oli havaittavissa paljon hyväntuulista keskustelua, sekä vakavampaakin keskustelua opiskelijoiden mieltä painavista asioista. Pajatoiminnassa opiskelijat vaikuttivat ystäväystyneen itselleen aiemmin tuntemattomien opiskelijoiden kanssa. Opiskelijat ovat myös antaneet positiivista palautetta Virtaa-pajoista. Palautteessaan opiskelijat toivat esiin muun muassa mukavaa taukoa opiskeluun, mielekästä uutta tekemistä ja uusia tuttavuuksia (Räntilä 2023). Virtaa opiskelijoiden koulupäiviin-pajoista, joihin myöhemmin viitataan termillä Virtaa-pajat, saatu palaute on ollut pääosin positiivista. Opiskelijoiden kokemuksia haluttiin selvittää tarkemmin.

Opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää Tredun järjestämiin Virtaa-pajiin osallistuvien opiskelijoiden kokemuksia Virtaa-pajojen vaikutuksesta hyvinvointiin, kouluun kiinnittymiseen ja ystävyys-suhteisiin. Opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa tietoa opiskelijoiden kokemuksista Virtaa-pajiin osallistumisesta. Lisäksi opinnäytetyössä selvitetään opiskelijoiden kehittämishdotuksia pajatoimintaan. Opinnäytetyöprosessin aikana hankittua tietoa voi työelämäkumppanina toimiva Tampereen seudun ammattiopisto Tredu hyödyntää haluamallaan tavalla.

2 Opinnäytetyön työelämäkumppani

Opinnäytetyön työelämäkumppanina toimii Tampereen Seudun Ammattiopisto TREDU. TREDU on vuonna 2013 perustettu ammattiopisto, joka ammatillista koulutusta kolmessaatoista eri toimipisteessä Pirkanmaalla. (TREDU 2024b). TREDUSSA opiskelee vuosittain noin 17 000 nuorta ja aikuista opiskelijaa. Työntekijöinä TREDULLA on yli 1100 eri alojen ammattilaista. (TREDU 2024c.) TREDUN toiminnasta vastaa Tampereen kaupunki (Tampere.fi 2024a).

TREDUN koulutustarjonnassa on eri alojen perustutkintoja, ammattitutkintoja, sekä erikoisammattitutkintoja. TREDU JÄRJESTÄÄ MYÖS MUUN MUASSA ESIMIES- ja johtamiskoulutusta, maahanmuuttajakoulutusta, sekä tutkintokoulutukseen valmistavaa TUVA-koulutusta. Kaikkia ammatillisia tutkintoja voi TREDUSSA opiskella myös oppisopimuskoulutuksella. Osa TREDUN koulutuksista järjestetään englannin kielellä. (TREDU 2024b.)

TREDU ON ARVOILTAAN ROHKEE, RETEE JA REILU. ROHKEUS NÄKY YLLÄPITÄMISEN, REITEEN JA REILUUN NÄKY TREDUN TOIMINNASSA USKALLUUKSENA KOKEILLA JA KEHITTÄÄ UUSIA TOIMINTAMALLEJA. TREDULLA OLLAAN AVOIMESTI YLPEITÄ OMASTA OSAAMISESTA, SEKÄ TURVATAAN LAADUKASTA AMMATILLISTA ETUMATKAA. TÄTÄ TARKOITETAAN TREDUN ARVOISSA RETEYDELLÄ. REILUUS NÄKY TASAVERTAISUUDESSA JA OIKEUDENMUKAISUUDESSA TREDUN TOIMINNASSA. NÄILLÄ SYNTYY AVOIMUUDEN MAHDOLLISTAVA LUOTTAMUS. TREDUN MISSIONA ON AMMATILLISEN OSAAMISEN YLLÄPITÄMINEN JA KOHOTTAMINEN, YKSILÖLLISTEN OPINTOPOLKUIEN MAHDOLLISTAMINEN, TYÖ- JA LEINKEINOELÄMÄN KEHITTÄMINEN, SEKÄ YRITTÄJYYDEN VAUHDETTAMINEN. TREDUN MISSION KUUUU MYÖS YHTEISKUNTAVASTUULLINEN TOIMINTA, SEKÄ HYVÄN ELÄMÄN EDISTÄMINEN. (TREDU 2024c.)

3 Ammatillinen koulutus

AMMATILLISTA KOULUTUKSEEN KUULUVAT AMMATILLISET PERUSTUTKINNOT, AMMATTITUTKINNOT JA ERIKOISAMMATTITUTKINNOT. AMMATILLISTEN TUTKINTOJEN VALTAKUNNALLISET TUTKINNON PERUSTEET MÄÄRÄÄ Opetushallitus. Erilaisia ammatillisia tutkintoja on 160. Ammatillisten tutkintojen laajuutta ilmaistaan osaamispisteillä. Tutkinnon muodostavat tutkinnon osat, joilla vastataan työelämän ja opiskelijoiden osaamistarpeisiin. Ammatillista koulutusta arvioidaan osaamis- ja kriteeriperusteisuuden lisäksi työelämälähtöisesti. Ammatillisissa tutkinnon osissa ammattitaito osoitetaan ensisijaisesti näytöllä. Näyttö tehdään pääsääntöisesti työpaikalla, jossa opiskelija tekee aidoissa työtilanteissa ja -prosesseissa käytännön työtehtäviä. Ammatillisen tutkinnon suorittaminen antaa valmistuneelle opiskelijalle yleisen jatko-opintokelpoisuuden ammatti- korkeakouluihin sekä yliopistoihin. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2024a.)

AMMATILLISESTA KOULUTUKSESTA SÄÄDETÄÄN LAISSA AMMATILLISESTA KOULUTUKSESTA (531/2017). AMMATILLISEN KOULUTUKSEEN SISÄLTUVIEN TUTKINTOJEN JA KOULUTUSTEN TARKOITUKSENA ON MUUN MUASSA VÄESTÖN AMMATILLISEN OSAAMISEN KOHOTTAMINEN JA YLLÄPITÄMINEN, TYÖLLISYYDEN EDISTÄMINEN, YRITTÄJYYTEEN JA TYÖ- JA TOIMINTAKYVYN JATKUVAAN YLLÄPITÄMISEEN VALMIUKSIEN ANTAMINEN, SEKÄ

elinikäisen oppimisen ja ammatillisen kasvun tukeminen. Ammatillisen koulutuksen tavoitteena on myös ”tukea opiskelijoiden kehitystä hyväksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille jatko-opintovalmiuksien, ammatillisen kehittymisen, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja.” (Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017.)

Ammatillista koulutusta rahoittaa opetus- ja kulttuuriministeriö. Rahoitusta myönnetään ammatillisen koulutuksen järjestäjille laskennallisen perusrahoituksen mukaan, suoritusperusteisesti, sekä vaikuttavuuden mukaan. Koulutuksen järjestäjille myönnetty perusrahoitus perustuu opetus- ja kulttuuriministeriön asettamiin tavoitteellisiin opiskelijavuosiin. Suoritusrahoituksessa merkitsevää on suoritettut tutkinnot, sekä tutkinnon osien osaamispisteet. Vaikuttavuusrahoitukseen vaikuttaa opiskelijoiden siirtyminen jatko-opintoihin, tai opiskelijoiden työllistyminen, sekä opiskelija- ja työelämäpalautte. Näiden laskennallisten rahoitusosuuksien lisäksi voivat koulutuksen järjestäjät hakea erillistä strategiarahoitusta, jonka myöntämiseen ministeriö käyttää omaa harkintaa. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2024b.)

3.1 Ammatillinen perustutkinto

Vuoden 2023 tutkintorakenteessa on erilaisia ammatillisia perustutkintoja yhteensä 42. (Opetushallitus 2024). Ammatillisen perustutkinnon suorittaessaan opiskelija osoittaa laaja-alaisia ammatillisia perusvalmiuksia tutkintoalansa eri tehtäviin. Tämän lisäksi opiskelija osoittaa erikoistuneempaa osaamista ja työelämän edellyttämää ammattitaitoa vähintään yhdellä osa-alueella, joka liittyy työelämän toimintakokonaisuuteen. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2024a).

Ammatillinen perustutkinto on laajuudeltaan 180 osaamispistettä (Kuvio 1). Tutkintoon sisältyy ammatillisia tutkinnon osia 145 osaamispistettä, sekä yhteisiä tutkinnon osia 35 osaamispistettä. Sekä ammatillisissa tutkinnon osissa, että yhteisissä tutkinnon osissa on niin valinnaisia, kuin pakollisia opintoja. Ammatilliset tutkinnon osat vaihtelevat tutkinnoittain, yhteiset tutkinnon osat kuuluvat jokaiseen perustutkintoon. Yhteiset tutkinnon osat koostuvat kolmesta osasta: viestintä- ja vuorovaikutusosaamisesta, matemaattis-luonnontieteellisestä osaamisesta, sekä yhteiskunta- ja työelämäosaamisesta. (Tredu 2024d.; JokaOpiskelija 2024)

Ammatillinen perustutkinto on opiskelijalle maksuton. Opiskelijalle koulutuksen päätyttyä jäävistä oppimateriaaleista ja tarvikkeista voidaan periä maksu niiltä opiskelijoilta, jotka eivät ole oppivelvollisena suorittamassa ensimmäistä toisen asteen tutkintoaan. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2024a.)

AMMATILLINEN PERUSTUTKINTO, 180 OSP

Ammatilliset tutkinnon osat, 145 Osp

- Pakolliset tutkinnon osat
- Valinnaiset tutkinnon osat

Yhteiset tutkinnon osat, 35 osp

(Pakollisia yhteisiä tutkinnon osia 26 osp, valinnaisia 9 osp)

- Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen
- Matemaattis- luonnontieteellinen osaaminen
- Yhteiskunta ja työelämäosaaminen

Kuvio 1: Ammatillisen perustutkinnon rakenne. Mukailten JokaOpiskelija 2024

3.2 Virtaa opiskelijoiden koulupäiviin pajatoiminta

Tredu järjestää kaikissa toimipisteissään erilaista Virtaa opiskelijoiden työpäiviin -pajatoimintaa. Virtaa-pajoissa opiskelija pääsee kokeilemaan erilaista harrastustoimintaa. Virtaa-pajojen valikoimassa on muun muassa kokkipaja, virkkauspaja, skeittipaja, kauneuspaja ja ompelupaja. Kaikilla Tredun opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua Virtaa -pajatoimintaan. (Räntilä 2023.) Tredun opiskelijoiden lisäksi Virtaa-pajoja järjestetään myös yläkoululaisille. (Tredu 2024e).

Vuonna 2018 pilotoidulla, ja 2019 aloitetulla pajatoiminnalla pyritään toisen asteen opiskelijoiden opiskeluvalmiuksien tukemiseen ja koulupäivän monipuolistamiseen. Tarkoituksena on tukea toisen asteen opiskelijoiden koulupäiviä, sekä ammattiin valmistumista. Toiminnassa voidaan katsoa onnistuneen, mikäli opiskelija on löytänyt mielekäästä tekemistä, sekä itselleen kaverin. Opiskelijan kouluun kiinnittymisen ja sosiaalisen verkoston laajenemisen toivotaan parantuvan pajatoiminnan ansiosta. Pajatoiminnan tavoitteena on vaikuttaa positiivisesti opiskelijoiden hyvinvointiin, yhteisöllisyyteen ja osallisuuteen, sekä ehkäistä syrjäytymistä. Ohjaajiksi pajatoiminnalle on valikoitu helposti lähestyttäviä empaattisia aikuisia. Tämä siitä syystä, että pajoihin osallistujat voisivat tekemisen ohessa halutessaan puhua mieltään painavista asioista. Virtaa opiskelijoiden työpäiviin -pajatoiminnasta toivotaan valtakunnallista mallia ammatilliseen koulutukseen. (SuomiAreena 2023.)

Virtaa-pajatoiminta syntyi ajatuksesta saada koulupäivät vastaamaan paremmin työelämän vaatimuksia. Opiskelijoiden haluttiin tottuvan työpäivän pituisiin koulupäiviin.

Opetusresurssiin ei ollut lisärahoitusta mahdollista saada, joten kehiteltiin idea harrastuksiin keskittyvästä pajatoiminnasta. Ammatillisen koulutuksen rahoitus tulee tutkintoon johtavien osaamispisteiden osalta valtionosuusrahoituksesta. Virtaa-pajatoimintaa rahoitetaan Tampereen kaupungin erityisrahoituksella. (SuomiAreena 2023.)

4 Hyvinvointi

Hyvinvointi on yksilön ja yhteisön kokema hyvinvoinnin tilaa. Hyvinvoinnin kokemukseen vaikuttavat sosiaaliset, taloudelliset ja ympäristölliset tekijät. Hyvinvoinnin käsite pitää sisällään elämänlaatuun liittyviä tekijöitä, sekä siihen vaikuttaa ihmisen ja yhteisön mahdollisuudet osallistua vaikuttavalla tavalla ympäröivään maailmaan. (WHO 2024.) Hyvinvointia tarkastellaan kyselylomakkeella (Liite 1, Liite 2) kysymällä, miten Virtaa pajoihin osallistuminen on vaikuttanut vastaajan hyvinvointiin.

Erik Allardtin (1976) teorian mukaan hyvinvoinnin voidaan katsoa koostuvan kolmesta ulottuvuudesta having, loving ja being. Nämä hyvinvoinnin ulottuvuudet on yleisesti suomennettu muotoon elintaso, yhteisyysuhteet, itsensä toteuttaminen. Elintaso koostuu niin objektiivisista mittareista, kuin subjektiivisista elintasoa koskevista arvioista. Objektiivisten mittareiden mukaan voidaan katsoa täyttyvätkö ihmisen perustarpeet. Perustarpeiden puuttuminen voi osaltaan vaikuttaa hyvinvointiin lisäämällä pahoinvointia, mutta niiden täyttymisellä voidaan katsoa olevan myös eräänlainen yläraja, jonka jälkeen perustarpeiden täyttymisen lisäys ei tuota lisää hyvinvointia. Subjektiivisilla elintasoa koskevilla arvioilla tarkoitetaan henkilön omaa kokemusta elintasoonsa, sekä kokemaansa tyytyväisyyteen. Yhteisyysuhteilla tarkoitetaan tarpeita, jotka liittyvät yhteydestä toisiin ihmisiin. Ihmisellä voidaan katsoa olevan yhteisyyden tarve, joka toteutuakseen vaatii vastavuoroisia ihmissuhteita, jotka sisältävät keskinäistä huolenpitoa. Myös tätä ulottuvuutta voi kuvata niin objektiivisilla mittareilla liittyen ihmisten välisten suhteiden kuvaamiseen, kuin subjektiivisilla tunteilla ihmissuhteiden kokeusta onnellisuudesta. Itsensä toteuttamisen katsotaan sisältävän tarpeita, jotka liittyvät ihmisen olemiseen suhteessa yhteiskuntaan. Tätä voidaan kuvata objektiivisilla mittareilla, jotka kuvaavat ihmisten suhdetta yhteiskuntaan ja luontoon. Lisäksi asiaa voi kuvata subjektiivisilla kokemuksilla henkilökohtaisesta kasvusta, ja vieraantumisesta. Tässä ulottuvuudessa käsitellään muun muassa sitä, voiko ihminen olla oma itsensä ilman ulkopuolisia määritelmiä. (Martela 2022, 566-568.)

Allardtin (1976) teorian pohjalta on hahmoteltu päivitettyjä hyvinvoinnin ulottuvuuksia. Näitä ulottuvuuksia ovat: having -ihminen materiaalisena olentona, loving - ihminen sosiaalisena olentona, doing - ihminen aktiivisena olentona, sekä being - ihminen kokevana olentona. Tässä mallissa Allardtin (1976) teorian jäsentymättömänä pidetty being on jaettu aktiiviseen toimijuuteen, sekä kokijuuteen. Doing-ulottuvuudessa hyvinvointia kuvataan ihmisen

objektiivisilla mittareilla, joilla kuvataan ihmisen vapausasteita, sekä toimintamahdollisuuksia. Lisäksi tähän vaikuttaa ihmisen subjektiiviset kokemukset itsensä toteuttamisesta. Being tarveulottuvuuden toteutumiseen vaikuttavat objektiiviset mittarit, joilla kuvataan terveyttä ja toimintakykyä. Tämän lisäksi siihen vaikuttaa subjektiiviset arviot sekä kokemukset elämän hyvydestä. (Martela 2022, 570-572.)

4.1 Yksinäisyys

Päivitetysssä versiossa Allardtin (1976) hyvinvoinnin tarveulottuvuuksista hyvinvoinnin kokemukseen vaikuttaa sosiaalisuuteen liittyen subjektiivisista kokemuksista ihmisen kokemus yhteenkuuluvuudesta, kokemus syrjinnästä, luottamuksen kokemus kanssaihmiin, sekä yksinäisyyden kokemus. (Martela 2022, 568 - 572). Yksinäisyys on yksilöllinen kokemus erillisyydestä ja ulkopuolisuudesta, joka koetaan ahdistavana. Ihmisen ollessa sosiaalisesti yksinäinen, häneltä puuttuu tärkeitä ihmissuhteita ja verkostoja. Ihmisen ollessa emotionaalisesti yksinäinen, hän ei koe yhteenkuuluvuuden ja merkityksellisyyden tunnetta ihmissuhteissa, joita hänellä on olemassa. (HelsinkiMissio 2024.) Yksinäisyyttä tarkastellaan opinnäytetyön kyselylomakkeessa (Liite 1) ystävyssuhteiden näkökulmasta.

Vuoden 2023 kouluterveyskyselyn mukaan toisen asteen opiskelijoista 17,6 prosentti tuntee itsensä yksinäiseksi. Opiskelijat kuvasivat myös monenlaisia hyvinvoinnin haasteita, kuten mielenterveyden ongelmia, jaksamisen haasteita sekä erilaisia kiputiloja. Alle puolet vastanneista toisen asteen oppilaitoksen opiskelijoista koki olevansa tärkeä osa koulu yhteisöä. (Thl 2023).

4.2 Luovat ja toiminnalliset menetelmät

Virtaa opiskelijoiden työpäiviin pajat ovat luonteeltaan pääasiassa luoviin ja toiminnallisiin menetelmiin keskittyviä harrastuspajoja. Luovia ja toiminnallisia menetelmiä ovat esimerkiksi erilaiset runoutta, valokuvausta, elokuvia, taidetta, tanssia ja sirkusta hyödyntävät menetelmät (Thl 2023b). Luova ryhmätoiminta mahdollistaa tunteiden, kokemusten ja ajatusten jakamista uusilla, sanattomillakin keinoilla. Luovat toiminnot myös vahvistavat yhteisyyden tunnetta. Kun toiminta ja tavoite on jaettua, sitoo se ihmisiä toisiinsa. Kun luovaan ryhmätoimintaan osallistujat jakavat kokemuksiaan, luo se tilaisuutta vastavuoroisen hyväksymisen kokemuksesta. Luova ryhmätoiminta lisää hyvinvointia myös osallisuuden vahvistumisen kautta. Osallistujia voi löytää uusia voimavaroja itsestään, tai vahvistaa jo olemassa olevia voimavarojaan. Luovat toiminnot voivat myös lisätä kuulluksi tulemisen ja ryhmään kuulumisen tunnetta, sekä elämän merkitykselliseksi kokemista. Luovaa ryhmätoimintaa suositellaan käytettäväksi merkittävästi laajemmin, kuin miten sitä nykyisessä muodossaan hyödynnetään. (Huh-tinen-Hildén & Isola 2019.)

4.3 Kouluun kiinnittyminen

Kuhin (2023) esittämän määrittelyn mukaan opintoihin kiinnittymisellä tarkoitetaan opiskelijoiden koulunkäyntiin käyttämää tarmoa ja aikaa. Kouluun kiinnittymistä tarkasteltaessa tarkastellaan myös niitä toimia, joita koululaitos tekee motivoidakseen opiskelijoita säilyttämään mielenkiinnon opintoihin, sekä käyttämään niihin aikaa. (Niittyalahti 2021, 29.) Kouluun kiinnittymistä tarkasteltiin kyselylomakkeessa (Liite 1) kysymällä Virtaa-pajojen koettuja vaikutuksia koulunkäyntiin.

Opiskelijoiden opintoihin kiinnittymistä tutkittaessa nostettiin kiinnittymistä vahvistaviksi tekijöiksi varsinaisten opintojen mielekkyyden, opinnoissa saadun tuen ja oikean alavalinnan lisäksi muun muassa kouluyhteisöön kuulumisen tunne ja sosiaalinen kanssakäyminen yhteisössä. Tärkeitä tekijöitä tässä ovat kaverisuhteet opiskeluympäristössä, sekä ryhmäytyminen luokassa. Tutkimuksessa haastateltiin opintonsa aloittaneita alle 18-vuotiaita ammattikouluopiskelijoita opintovuosiensa aikana. Opintoihin kiinnittymiseen vaikuttaa opettajan, ja muun opiskelijayhteisön lisäksi koko koulun henkilökunta. Aikuisten tuki nähdään tärkeänä kouluun kiinnittymistä lisäävänä tekijänä. Opintoihin kiinnittymistä tukevista tekijöistä nostettiin esimerkiksi itsevarmuuden kasvattaminen ja onnistumisen kokemukset. (Niittyalahti 2021, 13, 58-63, 69-70.)

5 Opinnäytetyön toteuttaminen

Ajatus opinnäytetyöstä syntyi Virtaa-pajaa ohjatessa kevään 2023 aikana. Ohjaamisen yhteydessä heräsi kokemus siitä, että opiskelijat tulivat luovaan erittäin mielellään. Pajatoiminnan yhteydessä oli havaittavissa paljon hyväntuulista keskustelua, sekä vakavampaakin keskustelua opiskelijoiden mieltä painavista asioista. Pajatoiminnassa opiskelijat vaikuttivat ystävystyneen itselleen aiemmin tuntemattomien opiskelijoiden kanssa. Opinnäytetyön mahdollisesta tarpeellisuudesta kysyttiin silloiselta Tredun Virtaa-pajoista vastaavalta lehtorilta. Opiskelijoiden kokemusten tarkempi kartoittaminen koettiin tarpeelliseksi. Opinnäytetyön aiheanalyysi kirjoitettiin pajoista vastaavan lehtorin tapaamisen jälkeen. Samalla tapaamisella keskusteltiin teemoista, joita tulisi ottaa esille kyselylomakkeessa. Teemoiksi nostettiin hyvinvointi, yksinäisyys ja kouluun kiinnittyminen. Yksinäisyyttä päädyttiin käsittelemään kyselylomakkeella ystävyysuhteiden näkökulmasta, koska se koettiin helpommin lähestyttäväksi kysymykseksi.

Opinnäytetyön aiheanalyysin hyväksymisen, sekä pitkän ideointi ja mietintävaiheen jälkeen tutkimussuunnitelma kirjoitettiin, palautettiin ja hyväksyttiin keväällä 2024. Tutkimussuunnitelman jälkeen opinnäytetyöstä kirjoitettiin toimeksiantosopimus Virtaa-pajoista vuonna 2024 vastaavien kanssa. Koska tutkimus koski Tampereen kaupungin yksikköä, tarvittiin siihen

tutkimuslupa (Tampere.fi 2024b). Tutkimuslupa haettiin ja saatiin huhtikuussa 2024. Tutkimus aloitettiin välittömästi tutkimusluvan saamisen jälkeen.

5.1 Opinnäytetyön tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymykset

Opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää Tredun järjestämiin Virtaa-pajoihin osallistuvien opiskelijoiden kokemuksia Virtaa-pajojen vaikutuksesta hyvinvointiin, kouluun kiinnittymiseen ja ystävyyssuhteisiin. Opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa tietoa opiskelijoiden kokemuksista Virtaa-pajoihin osallistumisesta. Lisäksi opinnäytetyössä selvitetään opiskelijoiden kehittämissuhteita pajatoimintaan.

Opinnäytetyössä on kolme tutkimuskysymystä. Ensimmäisenä tutkimuskysymyksenä oli, minkälaisia kokemuksia opiskelijoilla on Virtaa-pajojen vaikutuksesta hyvinvointiinsa. Toisena tutkimuskysymyksenä oli, minkälaisia kokemuksia opiskelijoilla on Virtaa-pajojen vaikutuksesta koulunkäyntiinsä. Kolmantena tutkimuskysymyksenä oli, minkälaisia kokemuksia opiskelijoilla on Virtaa-pajojen vaikutuksesta ystävyyssuhteisiinsa. Opinnäytetyö toteutettiin laadullisena tutkimuksena web-pohjaisella kyselylomakkeella (Liite 1, Liite 2).

Ennen aineiston keräämistä kyselylomakkeesta pyydettiin kommentteja Tredussa työskentelevältä erityisopettajalta. Kommenttien perusteella sanamuotoja tarkennettiin. Kyselylomaketta myös testattiin pienellä määrällä opiskelijoita ennen aineiston keräämistä. Tarkoituksena oli selvittää, onko lomake kohderyhmän mielestä ymmärrettävä.

5.2 Laadullinen tutkimus

Laadullisessa tutkimuksessa halutaan tutkia jotain ilmiötä ihmisten kokemuksiin pohjaten, tai halutaan tutkia ihmisten monimuotoista sosiaalista kokemusta. Laadullisen tutkimuksen luotettavuuden kannalta on tärkeää varmistaa, että tutkittavilla ja tutkijalla on sama käsitys sanojen merkityksistä, väärinkäsitysten minimoimiseksi. (Vilka 2021, 17-20.) Hyvinvointiin, kouluun kiinnittymiseen ja yksinäisyyteen liittyvien kokemusten esille tuomiseen laadullinen tutkimus sopii määrällistä tutkimusta paremmin. Mikäli tutkimuksessa oltaisiin haluttu tuoda esille esimerkiksi lukumääriä opiskelijoista, joilla on positiivisia kokemuksia Virtaa-pajoihin osallistumisesta, olisi määrällinen tutkimus ollut sopiva. Opinnäytetyössä haluttiin kuitenkin tuoda opiskelijoiden itse sanoittama omia kokemuksia esille, sekä tarkastella mahdollisia yhtenäisyyksiä. Tähän laadullinen tutkimus soveltui hyvin.

5.3 Aineiston keruu

Opiskelijoille lähetettiin Wilma-viestillä tieto kyselystä, sekä linkki sähköiseen kyselylomakkeeseen (Liite 1, 2 & 3) toukokuussa 2024. Wilma on oppilaitosten käyttämä järjestelmä, jota käytetään ammatillisessa koulutuksessa muun muassa opintojen suunnitteluun, opintoihin ilmoittautumiseen, sekä viestintään (Wilma.fi 2024). Otannasta haluttiin mahdollisimman

laaja, joten tieto kyselystä, sekä kyselylomake lähetettiin kaikille Tredun opiskelijoille, joille Wilma-viestin lähettäminen oli mahdollista. Tieto kyselystä lähetettiin myös alaikäisten opiskelijoiden huoltajille.

Lomakkeeseen vastaaminen on anonymia. Lomakkeessa kysyttiin esitietoina, onko opiskelija osallistunut lukujärjestykseen sijoitettuihin pajoihin, vai koulupäivän ulkopuolella tapahtuviin pajoihin. Taustatietona kysytään myös, onko vastaaja aloittanut opinnot oppivelvollisena, vai onko hän aloittanut opintonsa täysi-ikäisenä. Esitietokysymykset valikoituivat työelämäyhteistyökumppanin toiveesta.

Varsinaisia kysymyksiä on lomakkeella neljä:

- Miten Virtaa -pajoihin osallistuminen vaikuttanut hyvinvointiisi?
- Miten Virtaa -pajoihin osallistuminen vaikuttanut koulunkäyntiisi?
- Miten Virtaa -pajoihin osallistuminen on vaikuttanut ystävyssuhteisiisi?
- Mitä kehittäisit Virtaa-pajoissa?

Englanninkielisellä lomakkeella kysymykset käännettiin muotoon:

- How has attending Virtaa-workshops affected your well-being?
- How has attending Virtaa-workshops affected your school attendance?
- How has attending Virtaa-workshops affected your friendships?
- What would you improve in Virtaa-workshops?

Varsinaisten tutkimuskysymysten lisäksi haluttiin kartoittaa myös opiskelijoiden ajatuksia siitä, mitä pajatoiminnassa voisi kehittää. Englanninkielisellä lomakkeella päädyttiin kehittämistä käsittelemään ”improve”-termin kautta. Kehittämisestä puhuttaessa tarkoitetaan jonkin jonkin omaisuuden lisäämistä, lisääntymistä, kasvua tai kasvattamista (Luoma 2011, 27). Kehittämisellä ajateltiin tässä yhteydessä pyrittävän Virtaa-pajojen toiminnan parantamiseen, siksi ”improve”-termi tuntui sopivalta. Myös kielellisen saavuttavuuden kannalta ”improve” nähtiin varsinaista kehittämistä tarkoittavaa ”develop”-termiä helpommin ymmärrettävältä. Yhteistyökumppanin kannalta kehittämisideoiden kerääminen koettiin tärkeäksi. Kehittämisideoiden keräämisen ajateltiin lisäävän opinnäytetyön hyödynnettävyyttä työelämäkumppanille.

Lomakkeessa oli myös mahdollisuus omien yhteystietojen jättämiselle, mikäli opiskelija olisi ollut halukas tarkempaan haastatteluun. Haastattelussa oltaisiin kysytty samoja kysymyksiä, kuin sähköisessä kyselylomakkeessa. Haastattelun aikana oli tarkoitus jättää tilaa vapaalle keskustelulle, joka mahdollisesti olisi laajempia vastauksia. Aineistoa oli tarkoitus kerätä niin kyselylomakkeella, kuin teemahaastattelulla.

Sähköinen kyselylomake on toteutettu Microsoft Forms - ohjelmalla, joka tallentaa vastaukset nähtäväksi lomakkeen tekijän kirjautumistiedoilla. Aineistoa analysoitiin hyödyntämällä Microsoft Excel tiedostoa, johon kirjattiin opiskelijoiden vastaukset. Tiedosto säilytetään salasanalla suojatussa pilvipalvelussa. Mahdollisten haastattelujen litteroinnit oli myös tarkoitus säilyttää ilman henkilötietoja salasanalla suojatussa pilvipalvelussa. Suunnitellut haastattelut jätettiin toteuttamatta, koska vapaaehtoisia haastatteluun osallistujia ei ilmoittautunut.

5.4 Kohderyhmän kuvaus

Kyselytutkimuksen kohderyhmänä olivat Tampereen seudun ammattiopisto Tredun opiskelijat, jotka ovat osallistuneet Virtaa opiskelijoiden työpäiviin -pajoihin. Opiskelijat ovat osallistuneet pajoihin joko aiemmin, tai osallistuvat pajoihin tällä hetkellä. Mahdollisimman suuren otannan varmistamiseksi kohderyhmää ei ole rajattu esimerkiksi iän perusteella. Virtaa opiskelijoiden työpäiviin -pajoihin osallistuneet opiskelevat eri koulutusaloilla. Heidän joukossaan on niin nuoria, kuin aikuisopiskelijoita.

5.5 Aineiston analyysi

Aineiston keräämisen jälkeen se analysoitiin aineistolähtöisesti. Aineistolähtöistä sisällönanalyysia voidaan kuvata kolmessa vaiheessa tapahtuvaksi prosessiksi. Ensin aineisto redusoidaan, eli pelkistetään. Tässä vaiheessa tutkimusaineistosta karsitaan tutkimuksen kannalta epäolennainen materiaali pois. Auki kirjoitetusta aineistosta etsitään tutkimuksen kannalta olennaisia ilmiöitä, jotka voidaan esimerkiksi alleviivata. Redusoinnin jälkeen aineisto klusteroidaan, eli ryhmitellään. Aineiston samoja teemoja kuvaavat ilmiöt ryhmitellään omiksi luokikseen, joista voidaan muodostaa alaluokkia. Kolmantena vaiheena on aineiston abstrahointi eli käsitteellistäminen. Käsitteellistäminen tarkoittaa tutkimuksen kannalta olennaisen tiedon erottamista muusta aineistosta, ja tämän perusteella muodostetaan teoreettisia käsitteitä. Käsitteitä yhdistelemällä saadaan vastaus tutkimustehtävään. Sisällönanalyysi on tulkintaan ja päättelyyn perustuva prosessi, jossa empiirisestä aineistosta edetään käsitteellisempää tutkittavan ilmiön näkemystä kohti. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 120-127.)

Laadullisen tutkimuksen aineistoa raportoidessa käytetään induktiivista tutkimusotetta, yksittäisistä havainnoista päädytään yleisiin merkityksiin. Tutkimustuloksista etsitään yhtäläisyyksiä. Tutkimuksen koko prosessi kuvataan raportissa. Tuloksia peilataan alan keskeiseen kirjallisuuteen. Erityistä huomiota tulee kiinnittää, jotta tutkittavien ääni erottuu kirjoittajan omista tulkinnoista. Kirjoittaja tekee päätöksiä, kuinka esittää tulosten yleiseen merkitykseen ja uskottavuuteen vaikuttavia yksityiskohtia ja teemoja. (Hirsijärvi, Remes & Sajavaara 2015, 266-269.)

Aineiston keräämisen jälkeen jokainen vastaus käytiin läpi. Vastauksista etsittiin yhtäläisiä teemoja ja samankaltaisia vastauksia. Aineiston analyysin ensimmäisessä vaiheessa

vastauksen taulukoitiin kysymyskohtaisesti taulukkoon. Taulukon avulla samankaltaisten vastausten määrää oli helpompi visualisoida. Kysymyskohtaisista aineistoista etsittiin yhteisiä toistuvia teemoja, joiden mukaan aineisto taulukoitiin uudelleen. Kyselyn vastauksista saatu aineisto ryhmiteltiin positiivisiin kokemuksiin, neutraaleihin kokemuksiin ja negatiivisiin kokemuksiin. Kyseinen tapa ryhmitellä koettiin tutkimuskysymysten kannalta havainnollistavaksi tavaksi löytää yhtäläisyyksiä.

5.6 Eettisyys ja luotettavuus

Opinnäytetyössä on noudatettu hyvän tieteellisen käytännön peruseriaatteita Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohjeistuksen (2023) mukaisesti. Näitä peruseriaatteita ovat rehellisyys, luotettavuus, arvostus ja vastuunkanto. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023, 11-12). Koko tieteellisen toiminnan elinkaaren ajan tulee noudattaa menettelytapoja hyvän tieteellisen käytännön varmistamiseksi. Nämä menettelytavat liittyvät kahdeksaan tieteellisen toiminnan alueeseen: toimintaympäristöön, koulutukseen ohjaukseen ja mentorointiin, tieteellisen työn tekemiseen, eettisyyteen ja ennakointiin, tutkimusaineistojen käsittelyyn ja hallintaan, yhteistyöhön, tekijyyteen, julkaisemiseen ja viestintään, sekä asiantuntija- ja arviointitehtäviin. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023, 11-14.)

Opinnäytetyötä tehdessä on toimittu hyvän tieteellisen käytännön mukaisesti. Opinnäytetyölle on kirjoitettu asianmukainen tutkimussuunnitelma, joka on ohjaavan oppilaitoksen hyväksynnän jälkeen esitelty työelämäkumppanille Tredulle. Kyseinen tutkimussuunnitelma on myös liitetty hakemukseen, jolla haettiin opinnäytetyölle asianmukaista tutkimuslupaa Tampereen kaupungilta. Tutkimus aloitettiin hyvien käytäntöjen mukaisesti tutkimusluvan myöntämisen jälkeen. Opinnäytetyötä tehdessä on haettu ohjausta opinnäytetyötä ohjaavalta opettajalta. Opinnäytetyön tutkimuskyselyyn vastaaminen on ollut vastaajille vapaaehtoista, sekä kyselyyn on voinut vastata anonyymisti. Tällöin on välttytty myös henkilötietojen käsittelystä. Vain opinnäytetyön tekijällä on ollut pääsy tutkimustyön aineistoihin, eli web-kyselylomakkeen vastauksiin. Vastaukset on tarkoitettu tuhoon valmiin opinnäytetyöraportin palauttamisen ja arvioinnin jälkeen. Opinnäytetyön raportoinnissa kunnioitetaan alkuperäisiä tekijöitä käyttämällä asianmukaisia lähdeviitteitä.

Ihmisiin kohdistuvassa tutkimuksessa tutkittavien henkilöiden ihmisarvoa ja itsemääräämisoikeutta tulee kunnioittaa. Myös luonnon monimuotoisuutta, sekä aineetonta ja aineellista kulttuuriperintöä tulee kunnioittaa. Tutkimus tulee myös toteuttaa niin, ettei tutkittaville ihmisille, yhteisöille tai muille tutkimuskohteille aiheudu tutkimuksesta merkittäviä haittoja, vahinkoja tai riskejä. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2019, 7-8.) Tutkimus tehtiin vapaaehtoisena kyselytutkimuksena, joten voidaan katsoa, että ohjaavia eettisiä periaatteita on noudatettu.

Edellä mainitut tutkimuksen eettiset periaatteet pätevät niin aikuisilla, kuin alaikäisillä. Tutkimukseen osallistuvan henkilö oma suostumus riittää, mikäli hän on täyttänyt 15-vuotta. Tästäkin tapauksessa tutkimusasetelman ja -kysymysten salliessa tulee huoltajia informoida tutkimuksesta. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2019, 9.) Opinnäytetyön kyselytutkimukseen osallistui Tredun opiskelijoita. Toisen asteen opiskelijat ovat täyttäneet 15-vuotta, joten heidän oman suostumuksensa vapaaehtoiseen tutkimukseen osallistumiseen katsottiin riittäväksi. Tieto opinnäytetyöstä, ja siihen liittyvästä kyselystä lähetettiin opiskelijoille ja huoltajille Wilma-viestillä (Liite 3). Asiasta tehtiin myös Wilma-tiedote (Liite 4), joka on opiskelijoiden, sekä heidän huoltajiensa nähtävissä 24.4. - 31.5.2024.

Tutkimuksen luotettavuuteen vaikuttaa muun muassa tutkimusnäytteen suuruus. Koska opinnäytetyössä tutkitaan ilmiötä, johon liittyy useampia henkilöitä, tulee myös tutkimukseen vastanneiden määrä olla riittävän kokoinen. Riittävällä otannalla voidaan luotettavammin tuoda esiin toistuvuutta tutkimustuloksissa (Kananen 2017.) Tutkimuksen otanta jäi toivottua otantaa pienemmäksi, ja kyselylomakkeeseen saatiin vastauksia 25 opiskelijalta. Kuitenkin tämän suuruudesta otannasta voitiin havaita samakaltaisuuksia, sekä toistuvuuksia.

Ennen tutkimuksen aloittamista tarkasteltiin kriittisesti web-lomakkeen (Liite 1) kysymysten kielellistä saavutettavuutta. Kielellisellä saavutettavuudella tarkoitetaan ymmärretyksi tulevista mahdollisimman hyvin, ihmisen kielellisistä taustoista riippumatta (Humak 2024). Kyselylomakkeeseen pyydettiin palautetta opinnäytetyötä ohjaavalta opettajalta, sekä Tredussa toimivalta erityisopettajalta. Lomakkeen ymmärrettävyyden varmistamiseksi suomenkielistä, sekä englanninkielistä lomaketta kokeiltiin pienellä määrällä opiskelijoita. Opiskelijoiden palautteen mukaisesti taustatietojen vastausvaihtoehto ”olen aikuisopiskelija” muokattiin muotoon ”olen aloittanut opintoni täysi-ikäisenä. Kyselyä pidettiin muilta osin selkeänä ja ymmärrettävänä opiskelijoilta saadun palautteen mukaan. Palautetta annettiin myös viimeisestä kysymyksestä ”Saako sinua haastatella opinnäytetyöhön tarkemmin? Jos saa, jätä alle sähköpostiosoitteesi, niin laitan sinulle viestin”. Kysymyksestä välittyi opiskelijan palautteen mukaan henkilökohtaisuus, koska kysymystä ei oltu kirjoitettu passiivissa. Opiskelijoilta saadun palautteen mukaan kyselylomake päädyttiin myös kääntämään englanniksi (Liite 2) ymmärrettävyyden ja kielellisen saavutettavuuden lisäämiseksi.

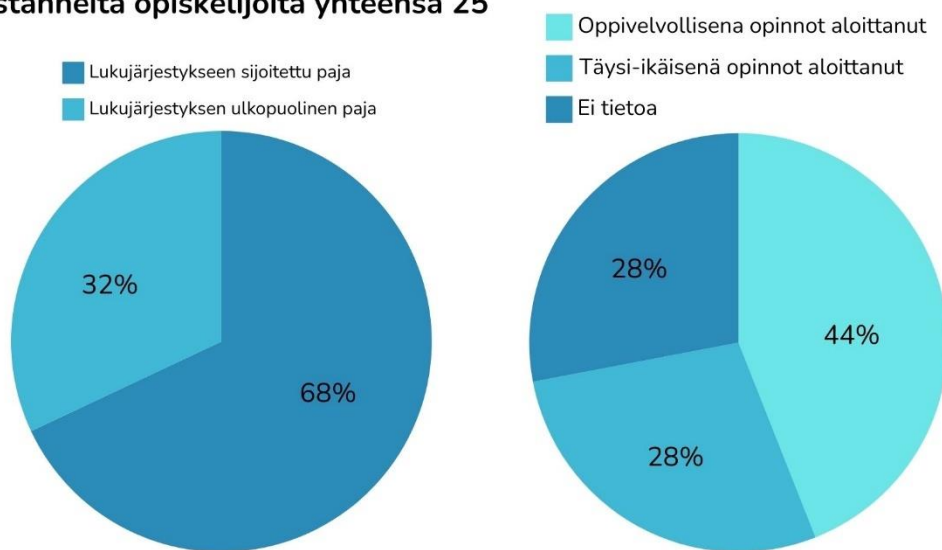
Kyselytutkimuksen mahdollinen haitta on, että on mahdotonta varmistua siitä, että vastaajat ovat pyrkineet vastaamaan kyselyyn huolellisesti ja rehellisesti (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2015, 195). Koska tieto web-lomakkeesta (Liite 1) lähetettiin Wilma-viestin välityksellä kaikille Tredun opiskelijoille, ja kyselyyn vastaaminen oli vapaaehtoista, voi se osaltaan lisätä virheellisten vastausten määrää. Vastauksia käsitellessä ei voida varmistua siitä, että kaikki vastanneet opiskelijat ovat osallistuneet Virtaa-pajoihin, eli kuuluvat kohderyhmään.

Tutkimuksen eettisyyteen ja luotettavuuteen liittyväksi haasteeksi voi nostaa ymmärretyksi tulemisen kysymysten lisäksi myös vastausten osalta. Tuleeko kyselyyn osallistuja varmasti ymmärretyksi juuri niin, kuin hän on vastauksessaan tarkoittanut. Kyselyn ollessa web-pohjainen esimerkiksi haastattelututkimuksen sijaan, ei kyselyyn vastanneille opiskelijoille voinut esittää tarkentavia jatkokysymyksiä.

6 Tulokset

Kyselyyn vastasi 25 opiskelijaa (Kuvio 2). 17 opiskelijaa, eli 68 prosenttia vastanneista, olivat osallistuneet lukujärjestykseen sijoitettuun pajaan. Loput 32 prosenttia vastanneista kertoivat osallistuneensa koulupäivien ulkopuolella pidettyyn pajaan. 7 opiskelijaa, eli 28 prosenttia, jätti vastaamatta esitietona kysyttyyn kysymykseen, joka käsitteli opintojen aloittamista. 28 prosenttia vastanneista ilmoitti aloittaneensa opinnot täysi-ikäisenä ja 44 prosenttia vastanneista ilmoitti aloittaneensa opinnot oppivelvollisena. Opiskelijoiden vastauksista poimitut suorat lainaukset on kirjattu tekstiin kursivoituna ja sisennettynä.

Vastanneita opiskelijoita yhteensä 25

Kuvio 2: Esitiedot ympyräkaavioina

6.1 Pajoihin osallistumisen vaikutus hyvinvointiin

Esitietojen jälkeen lomakkeella kysyttiin, miten Virtaa pajoihin osallistuminen on vaikuttanut vastaajan hyvinvointiin. Osa vastaajista koki Virtaa-pajoihin osallistumisella olleen positiivisia vaikutuksia hyvinvointiin. Muun muassa Virtaa-pajojen kerrottiin olevan paikka, jonne pystyi paeta, kun mielessä pyöri paljon asioita.

It gave me a place that I could escape to, when a lot was going through my mind

On tullut hyvä mieli ja on ollut mukavaa

Tällä hetkellä niin kiva paja että en jaksais odottaa aina uutta kertaa

Vastauksista nousi myös Virtaa-pajojen tuoma vaihtelu koulupäivään. Etenkin se, että Virtaa-pajoista on voinut itse valita mieluisimman, tunnuttiin näkevän myönteisenä asiana. Myös liikunnallisten pajojen positiivista vaikutusta jaksamiseen kuvattiin vastauksissa.

Hyvin koska koulupäivä tuntuu kivemmalta kun saa itse valita pari tuntia mistä tykkää

on ollu virkistävää vaihtelua koulupäivään

Ollut tärkeitä kun päässyt tauolla liikkumaan, itse menen vielä koulusta suoraan töihin, niin ollut tosi tärkeä jaksamisen kannalta

Myös negatiivisia vaikutuksia hyvinvointiin kuvattiin. Osa opiskelijoista kuvasi päivien pidentymistä lukujärjestyksiin sijoitetun pajatoiminnan takia. Vastauksiin saatiin myös yksittäisiä kirosanoja, mahdollisesit ilmaisemaan yleistä tyytymättömyyttä pajatoimintaan.

Väsymys lisääntynyt. Mielestäni tällainen "keksitään nyt jotain pakollista niille 2h viikossa" on aika huono juttu kun opiskelijat ovat muutenkin väsyneitä. Ei tällaisia ylimääräisyyksiä enää kiitos

Ööö no ei oikee mitenkää mut sen takia päivät piteni nii väsy siitä tuli

6.2 Pajoihin osallistumisen vaikutus koulunkäyntiin

Hyvinvointia koskeneen kysymyksen jälkeen lomakkeella kysyttiin, miten Virtaa-pajoihin osallistuminen on vaikuttanut vastaajan koulunkäyntiin. Kyselyyn vastanneista opiskelijoista usea kuvasi Virtaa-pajoihin osallistumisella olleen positiivisia vaikutuksia heidän koulunkäyntiinsä. Positiivisina vaikutuksina koettiin muun muassa se, kuinka pajoihin osallistuminen sai osallistumaan muillekin tunneille, sekä miten pajoihin osallistuminen on saanut koulun tuntumaan tutummalta ja turvallisemmalta. Pajatoiminnan vaikutukset jaksamiseen nähtiin myös koulunkäynnin kannalta positiivisena vaikutuksena.

Tuli mentyä muillekin tunneille. Ei kehdannu tulla pelkästään pajaan, niin piti mennä niinä päivinä muillekki tunneille.

It boosted my attendance. I never missed classes on the day of the workshop.

Se on kannustanut minua koulunkäyntiin ja tehnyt koulusta tutumman ja turvallisemman tuntuisen tilan.

Se vaikutti positiivisesti

Kyllä ollut tärkeä jaksamisen kannalta

Se on edistänyt opintoja no ja tukenu

Muutama kyselyyn vastannut opiskelija ilmoitti, ettei Virtaa-pajoihin osallistumisella ole ollut vaikutusta koulunkäyntiin. Vastauksissa tuotiin esille koulupäivien pidentyminen, sekä Virtaa-pajojen kokeminen turhaksi.

Ei sen ihmeellisemmin kuin että tuntunut ihan turhalta

huonommin, koska päivät kestävät pidempään kun tulee valinnainen

Ei mitenkään pidentäny vaan päivää

Olin välillä pelkästään virtaa pajoissa ja kuulin sitten että olivat turhia kurseja

6.3 Pajoihin osallistumisen vaikutus ystävyysuhteisiin

Kyselylomakkeella kysyttiin, minkälaisia vaikutuksia Virtaa-pajoihin osallistumisella on ollut vastaajan ystävyysuhteisiin. Suurin osa vastanneista opiskelijoista kuvasi positiivisia vaikutuksia ystävyysuhteisiin. Virtaa-pajoista kerrottiin muun muassa löytyneen uusia kavereita ja tuttuja. Vastauksissa kuvattiin myös ajan viettämistä pajatoiminnan merkeissä luokkakavereiden, sekä muiden kavereiden kanssa.

Olen tutustunut muutamaan uuteen ihmiseen.

Saanut uusia kavereita.

saanut uusia tuttuja. Toki luokkakavereita tullut mukaan pelaileen tai treenaan kanssa.

I gained new friends

very much. i played with friends.

On tehty kavereiden kanssa autoihin remontteja ja hengailtu

Kukaan vastanneita ei kuvannut Virtaa-pajoilla olleen negatiivista vaikutusta ystävyys-suhteisiin. Positiivisten vaikutusten kuvaamisen lisäksi vastauksissa toistui kokemus siitä, ettei pajatoiminnalla koettu olevan mitään vaikutusta ystävyys-suhteisiin. Tämän kaltaisia vastauksia tuli yhteensä kahdeksalta opiskelijalta.

ei oikeestaan mitenkää

Ei erityisemmin mitenkään

Ei mitenkään

6.4 Pajatoiminnan kehittäminen

Viimeisenä kysymyksenä lomakkeella kysyttiin, mitä vastaaja kehittäisi pajatoiminnassa. Viisi vastannutta opiskelijaa toivoi, että Virtaa-pajoista saisi opintoja konkreettisesti eteenpäin vieviä osaamispisteitä.

Sen, että kivoistakin pajoista saisi ospeja

Että kaikista saisi pisteitä/jotain mikä vaikuttaa opintoihin

Kyselyyn vastanneet opiskelijat nostivat kehittämisehdotuksiksi muun muassa pajoista tiedottamisen. Tiedottamista toivottiin niin pajatoiminnasta itsestään, kuin sen tarpeellisuudesta.

Parempi tiedottaminen, esim. luokissa voisi kiertää 1-2 ihmistä esittelemässä pajatoimintaa. Wilma viestit menevät usealta ohi, mutta sitä kautta itse löysin Virtaa -pajatoiminnan.

Kerrottais paremmin missä millon miksi on tarvetta sille käynnille sie.

Valtaosa vastanneista opiskelijoista, ei osannut sanoa mitä kehittäisi toiminnassa. Seitsemän vastanneista jätti vastaukselle varattuun jonkin variaation sanaparista ”en tiedä”, tai kirjasi pelkkiä pisteitä. Yksi vastanneista myös toivoi, ettei pajatoimintaa olisi, jotta voisi nukkua pidempään.

Ettei niitä olisi, olisi 2h enemmän aikaa nukkua.

Kyselyyn vastanneet opiskelijat myös esittivät toiveita niin yksittäisten pajojen suhteen, kuin ylipäättään laajemman valikoiman suhteen. Opiskelijat toivoivat myös pääsevänsä vaikuttamaan pajatoiminnan vaihtoehtoihin.

enemmän vaihtoehtoja ja opiskelijoilta kysyttäs mitä me haluttaisi

Ehkä että olis enemmän vaihtoehtoja

Enemmän autopajaa

7 Johtopäätökset ja kehittämisehdotukset

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää Tredun järjestämiin Virtaa-pajoihin osallistuvien opiskelijoiden kokemuksia siitä, lisäksi pajatoimintaan osallistuminen hyvinvoinnin kokemusta, kouluun kiinnittymisen kokemusta ja ovatko opiskelijat saaneet uusia ystäviä pajatoiminnassa. Opinnäytetyön tavoitteena oli tuottaa tietoa opiskelijoiden kokemuksista Virtaa-pajoihin osallistumisesta. Opinnäytetyön tarkoitukseen päästiin selvittämällä 25 kyselytutkimukseen osallistuneen opiskelijan kokemuksia. Tavoitteeseen päästiin raportoimalla kokemuksista opinnäytetyön raporttiin. Sekä opinnäytetyön raportti, että opinnäytetyön esittelyssä käytettävät diat luovutetaan työelämäkumppanille, joka voi hyödyntää tietoa haluamallaan tavalla. Virtaa-pajatoiminta rahoitetaan Tampereen kaupungin erityisrahoituksella (SuomiAreena 2023). Tietoa osallistujien kokemuksista voi mahdollisesti hyödyntää rahoitusta perustellessa.

Mikäli opiskelijoiden kokemuksia halutaan jatkossa selvittää tarkemmin ja suuremmalla otannalla, tulisi tarkastella miten opiskelijoita saisi motivoitua vastaamaan kyselyyn. Kyselyyn vastanneiden määrä jäi oletettua pienemmäksi. Tarkastella voisi esimerkiksi mahdollisuutta hyödyntää pajaohjaajia aktiivisemmin tiedon keräämisessä. Ohjaajien välityksellä voisi esimerkiksi olla mahdollista saada yhteystietoja tarkempaan haastatteluun halukkaista osallistujista.

Vastausten perusteella Virtaa-pajoihin osallistumisella on ollut enemmän positiivisia vaikutuksia niin opiskelijoiden hyvinvointiin, ystävyys-suhteisiin, ja koulunkäyntiin, kuin negatiivisia. Pajatoiminta on koettu mukavaksi, se on tuonut hyvää vaihtelua koulupäiviin, ja pajatoiminnasta on löydetty uusia ystäviä, tai siellä on vietetty aikaa jo olemassa olevien ystävien kanssa. Pajatoiminnan ansiosta koettiin myös koulu turvallisemmaksi ympäristöksi, ja se on parantanut kouluun kiinnittymistä läsnäolon osalta.

Toisaalta lukujärjestykseen sijoitettujen pajojen katsottiin tuovan ylimääräistä lisäystä entuudestaan pitkiksi koettuihin koulupäiviin. Pajatoimintaa kuvattiin myös niin sanotusti turhina kursseina. Kehitysehdotuksissa toivottiin, että myös Virtaa-pajoista saisi osaamispisteitä. Ehkä jatkossa voisi tarkastella, olisiko mahdollista, että Virtaa-pajoihin aktiivisesta osallistumisesta voisi saada esimerkiksi valinnaisiin yhteisiin tutkinnon osiin osaamispisteitä. Tämä saattaisi myös vähentää opiskelijoiden kokemusta pajatoiminnasta niin sanottuina turhina kursseina. Koska osaamispisteiset tutkinnon osat rahoitetaan valtionosuusrahoituksesta, ja

Virtaa-pajatoiminta erillisrahoituksesta, tulisi tarkastella onko Virtaa-pajoista osaamispisteiden saaminen rahoituksen turvaamisen kannalta mahdollista.

Pajoista tiedotetaan tällä hetkellä pääasiallisesti Wilma-viesteillä. Muutamat tutkimukseen osallistuneet opiskelijat mainitsivat kehitysehdotuksena pajoista paremman tiedottamisen, joten vaihtoehtoisia tiedottamisen muotoja tulisi tarkastella. Olisiko pajatoiminnan ohjaajia, tai pajatoiminnassa käyneitä opiskelijoita mahdollista hyödyntää esimerkiksi luokkiin jalkauttamalla pajatoiminnan markkinoimiseksi? Markkinoinnin yhteydessä voisi olla tarkoituksenmukaista myös tuoda pajatoiminnan etuja hyvinvoinnille, kouluun kiinnittymiselle ja ystäväystymiselle tuoda esille.

Opiskelijoiden mielipiteitä kysytään uutta pajatoimintaa suunnitellessa (SuomiAreena 2023). Kuitenkin vastausten perusteella osa opiskelijoista toivoi, että pääsisi itse vaikuttamaan pajatoiminnan valikoimaan. Myös tässä asiassa voisi olla mielekästä tarkastella entistä parempia markkinoinnin ja tiedottamisen tapoja. Olisiko mahdollista esimerkiksi järjestää tutustumispäiviä pajatoimintaan, jossa opiskelijat voisivat pop-up tyylistä tutustua eri pajoihin. Opiskelijoille voisi myös suunnitella leikkimielisiä tietokilpailuja pajatoiminnan vaikutuksista, sekä järjestää arvontaa ehdotuksista uusiin Virtaa-pajoihin. Näin voitaisiin mahdollisesti motivoida ja osallistaa opiskelijoita aiempaa tehokkaammin.

Virtaa-pajatoiminnassa voidaan katsoa onnistuneen, mikäli opiskelija on löytänyt mielekästä tekemistä, sekä itselleen kaverin (SuomiAreena 2023). Usean vastauksen perusteella Virtaa-pajatoiminnan voidaan katsoa täyttäneen nämä onnistumisen kriteerit. Entistä paremmalla tiedottamisella ja osallistumiseen motivoimisella Virtaa-pajoista mielekkään tekemisen ja kaverin löytäneiden opiskelijoiden määrää voidaan todennäköisesti helposti kasvattaa.

8 Pohdinta

Opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää Tredun järjestämiin Virtaa-pajoihin osallistuvien opiskelijoiden kokemuksia Virtaa-pajojen vaikutuksesta hyvinvointiin, kouluun kiinnittymiseen ja ystävyys-suhteisiin. Opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa tietoa opiskelijoiden kokemuksista Virtaa-pajoihin osallistumisesta. Lisäksi opinnäytetyössä selvitettiin opiskelijoiden kehittämisehdotuksia pajatoimintaan. Koska vapaaehtoiseen kyselytutkimukseen vastasi 25 opiskelijaa, jäi otanta suunniteltua vähäisemmäksi. Suunnitteluvaiheessa ajatuksena oli tavoittaa suurempi määrä opiskelijoita. Kuitenkin vastaajien kokemuksia saatiin selvitettyä, sekä niistä tuotettua tietoa, joten opinnäytetyössä päästiin tavoitteeseen, ja opinnäytetyö vastasi tarkoitustaan.

Opinnäytetyö jäi pintapuolisemmaksi tutkimukseksi, kuin mikä oli tavoitteena. Osittain tämä johtui huonosti suunnitelluista aikatauluista. Asiaa jälkeenpäin ajatella, olisi

opinnäytetyön työstäminen tullut aloittaa huomattavasti nopeammin ideointivaiheen jälkeen. Opinnäytetyön pintapuolisuuteen vaikutti myös edellä mainittu tutkimukseen vastaajien määrän jääminen vähäiseksi. Asiaa jälkepäin miettiessä olisi opinnäytetyöstä tullut tiedottaa muullakin tavalla, kuin Wilma-viestillä. Kuten eräs opiskelija pajoista kehittäessä kysyessä mainitsi, jäävät Wilma-viestit usein opiskelijoilta huomioimatta. Kyselylomakkeesta olisi voinut tehdä esimerkiksi julisteen, joka olisi voitu laittaa esille jokaisen Tredun kampuksen ilmoitustaululle. Kyselylomaketta olisi myös voitu markkinoida esimerkiksi kuulutuksilla eri kampuksilla.

Opinnäytetyön raportin kirjoittamisen ajoittaminen kesäajalle toi myös haasteeksi mentoroinnin vähyyden niin ohjaavan opettajan, kuin työelämäkumppanin taholta. Toisaalta myös kokemus siitä, että työelämäkumppani on antanut opinnäytetyöhön niin sanotusti vapaat kädet ja luottanut opinnäytetyön tekijän harkintaan on ollut voimavarana työskennellessä. Ennen tutkimuksen aloittamista on kyselylomake työstetty yhteistyössä työelämäkumppanin kanssa. Esimerkiksi kyselylomakkeen (Liite 1) niin sanottu ennakkotietokysely on lisätty lomakkeeseen työelämäkumppanin aloitteesta. Myös ohjaavan opettajan taholta mentorointia on saatu hyödynnettyä työn suunnitteluvaiheeseen. Kyselylomakkeen tutkimuskysymykset saivat lopullisen muotonsa yhteistyössä ohjaavan opettajan kanssa. Ohjaavalta opettajalta saadun neuvon mukaan myös lomaketta testattiin pienellä määrällä opiskelijoita ennen varsinaisen tutkimuksen aloittamista.

Opinnäytetyön aiheen vuoksi laadullinen tutkimus tuntui soveltuvimmalta tavalta kerätä tietoa. Määrällisen tutkimuksen suorittaminen olisi tuntunut helpommin lähestyttävältä asioiden tilastoinnista, listaamisesta ja laskemisesta miellyneelle tekijälleen. Tästä syystä laadullinen tutkimus oli tervetullut ja opettavainen haaste, sekä hyvä lopputyö opinnoille.

8.1 Opinnäytetyön luotettavuuden arviointi

Laadullisen tutkimuksen luotettavuutta arvioidessa ei ole olemassa yksiselitteisiä ohjeita. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 158-166). Laadullisessa tutkimuksessa luotettavuuteen arviointiin voidaan katsoa kuuluvan tutkimuksen eettisyys, luotettavuus ja uskottavuus. Eettisyyttä tarkasteltaessa on tärkeää, että tutkimuksessa on noudatettu eettisiä periaatteita tutkimuksen koko elinkaaren ajan. Luotettavuudella viitataan tutkijan tarkoituksenmukaisiin ja perusteltuihin valintoihin, lähestymistapoihin ja menetelmiin tutkimusta toteutettaessa. Uskottavuus liittyy tutkijan huolelliseen ja asianmukaiseen tutkimusaineiston keräämiseen ja analysointiin. (Puusa & Juuti 2020, 167.)

Eettiset periaatteet on pidetty toiminnan keskiössä koko opinnäytetyöprosessin ajan. Opinnäytetyön tutkimukseen on valittu tarkoituksenmukaiset menetelmät. Koko opinnäytetyöprosessi on pyritty kirjoittamaan ja kuvailemaan avoimesti. Tutkimuksesta on myös tehty tutkimussuunnitelma, ja saatu tutkimuslupa. Tutkimukseen vastanneita on informoitu selkeästi

mihin tarkoitukseen vastauksia käytetään. Tutkimukseen vastanneiden opiskelijoiden vastaukset on kirjoitettu suorina lainauksina mitään muuttamatta. Vastausten tarkentamiseen ei ollut mahdollisuutta kyselyn toteutuessa yksinomaan web-lomakkeelle tehtynä kyselytutkimuksena. Johtopäätöksiä tehdessä on esitetty myös jonkin verran aineiston perusteella omia tulkintoja. Ei voida täysin jättää huomioimatta mahdollisuutta, että opinnäytetyön tekijän omat positiiviset kokemukset Virtaa-pajan ohjaajana ovat voineet niin sanotusti värittää tulkintoja, vaikka objektiivisuuteen on pyritty. Toisaalta aiheen ollessa tärkeä opinnäytetyön tekijälle, on opinnäytetyön koko prosessi haluttu kuvata mahdollisimman tarkasti ja totuudenmukaisesti.

8.2 Työelämäkumppanin palaute

Työelämäkumppanilta saadun palautteen mukaan opinnäytetyön tulos tukee pajatoiminnan jatkumista. Tuloksissa tuli työelämäkumppanin palautteen mukaan esille juuri se, mikä vuoksi pajoja halutaan järjestää: halutaan ryhmäyttää opiskelijoita, tarjota mielekästä tekemistä ja tutustuttaa kouluun. Palautteen mukaan yhteistyö on toiminut hyvin opinnäytetyöprosessin ajan, ja tiedottaminen aikatauluista, sekä muista opinnäytetyöhön liittyvistä asioista on ollut selkeää. Jatkossa tulee palautteen mukaan kiinnittää entistä suurempaa huomiota Virtaa-pajojen markkinointiin ja tiedottamiseen. Jatkossa nähdään edelleen tarve lukujärjestyksiin sijoittuvalle pajatoiminnalle, joka opinnäytetyön tulosten mukaisesti toimii kuten on toivottu: keskeyttää koulupäivän, voi toimia mielekkäänä tekemisenä, sekä voi sitouttaa tulemaan kouluun.

Lähteet

Painetut

Hisijärvi, S., Remes, P & Sajavaara, P. 2015. Tutki ja kirjoita. 20. painos. Helsinki: Tammi

Kananen, J. 2017. Laadullinen tutkimus pro graduna ja opinnäytetyönä. Jyväskylän ammatti-
korkeakoulun julkaisuja 234. Jyväskylä: Juvenes print.

Luoma, M. 2011. Organisaation toiminnan kehittäminen - monta tietä yksi päämäärä. Teok-
sessa Juuti, P. (toim.). Työyhteisön kehittäminen ja johtaminen. Vantaa: Hansaprint.

Puusa, A. & Juuti, P. 2020. Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät. Helsinki:
Gaudeamus.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Vilka, H. 2021. Näin onnistut opinnäytetyössä. Ratkaisut tutkimuksen umpikujiin. Jyväskylä:
PS-kustannus.

Sähköiset

HelsinkiMissio 2023. School to belong - yksinäisyyskysely 2023. Viitattu 26.3.2024

<https://www.helsinkimissio.fi/wp-content/uploads/2023/09/School-to-Belong-yksinaisyyskyselyn-tulokset-2023.pdf>

HelsinkiMissio 2024. Mitä on yksinäisyys. Viitattu 26.3.2024. <https://www.helsinkimissio.fi/mita-on-yksinaisyys/>

Humak 2024. Kielellisen saavutettavuuden edistäminen sosiaali- ja terveysalalla. Viitattu 18.2.2024. <https://www.humak.fi/uutiset/kielellinen-saavutettavuus-sosiaali-ja-terveysalalla/>

Huhtinen-Hildén, L. Isola, A-M. 2019. Luova ryhmätoiminta lisää hyvinvointia. THL. Viitattu 22.3.2023. https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/137914/URN_ISBN_978-952-343-329-8.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017. Viitattu 30.7.2024. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2017/20170531#L1P1>

Martela, F. 2022. Hyvinvoinnin mittaus edellyttää hyvinvoinnin teoriaa. Erik Allardtin hyvinvoinnin ulottuvuudet päivitettyinä nykyaikaan. Yhteiskuntapolitiikka 87 (2022):5-6. Viitattu

10.6.2024. https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/145551/YP2205-6_Mar-tela.pdf?se-

Niittyalahti, S. 2021. ”Mä olen saanut mahdollisuudet oppia”. Opintoihin kiinnittyminen ammatillisessa koulutuksessa. Väitöskirja. Kasvatustieteiden ja kulttuurin tiedekunta 436. Tampereen yliopisto. Tampere. <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/132995/978-952-03-2014-0.pdf?sequence=2&isAllowed=y>

Opetushallitus 2024. Ammatilliset perustutkinnot. Viitattu 1.8.2024. <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/amatilliset-perustutkinnot>

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2024a. Opiskelu ja tutkinnot. Viitattu 1.8.2024. <https://okm.fi/ammattikoulutus-opiskelu-ja-tutkinnot>

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2024b. Ammatillisen koulutuksen rahoitus. Viitattu 1.8.2024. <https://okm.fi/amatillisen-koulutuksen-hallinto-ja-rahoitus>

SuomiAreena 2023. Virtaa opiskeluun, Virtaa elämään. 27.6.2023. Tv-ohjelma. Mtv3 katsomo. Viitattu 15.7.2024. <https://www.mtv.fi/video/e91a6201bc8e4932fed8/virtaa-opiskeluun-virtaa-elamaan>

Tampere.fi 2024a. Koulutus. Viitattu 3.7.2024. <https://www.tampere.fi/koulutus>

Tampere.fi 2024b. Ohjeet ja luvat tutkijoille. Viitattu 2.6.2024. <https://www.tampere.fi/asioi-kaupungin-kanssa/ohjeet-ja-luvat-tutkijoille>

Thl 2023a. Kouluterveyskyselyn aikasarjat perusopetus 8. ja 9. lk, lukio, aol, 2006-2023. Viitattu 26.3.2024. https://sampo.thl.fi/pivot/prod/fi/ktk2/nuoret/fact_ktk2_nuoret?row=952513L&row=952810L&column=alue-886778.&column=vuosi-952479.&column=ka-987089&column=taustatekija-888288&column=sp-888243&fo=1#

Thl 2023b. Luovat menetelmät vahvistavat osallisuutta. Viitattu 26.3.2024. <https://thl.fi/aiheet/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/osallisuuden-edistaminen/heikoimassa-asemassa-olevien-osallisuus/osallisuuden-edistamisen-mallit/uudista-asiakastyota-luovasti-ja-leikkisasti/luovat-menetelmat-vahvistavat-osallisuutta>

Tredu 2024a. Virtaa opiskelijoiden koulupäiviin -pajatoiminta. Viitattu 18.2.2024. <https://www.tredu.fi/opiskelijalle/palveluja-opiskelijalle/virtaa-pajatoiminta/>

Tredu 2024b. Tietoa meistä. Viitattu 18.2.2024. <https://www.tredu.fi/tredu/tietoa-meista/>
Viitattu 18.2.2024.

Tredu 2024c. Tredu työnantajana. Viitattu 18.2.2024. <https://www.tredu.fi/tredu/tredu-tyonantajana/>

Tredu 2024d. Yhteiset tutkinnon osat. Viitattu 6.8.2024. <https://www.tredu.fi/opiskelijalle/yhteiset-tutkinnon-osat/>

Tredu 2024e. Virtaa yläkoululaisten harrastustoimintaan -pajat. Viitattu 8.8.2024. <https://www.tredu.fi/opiskelijalle/palveluja-opiskelijalle/virtaa-pajatoiminta/ylakoululaisten-pajat/>

Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2019. Ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen eettiset periaatteet ja ihmistieteiden eettinen ennakoarviointi Suomessa. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan julkaisu 3/2019. https://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/Ihmistieteiden_eettisen_ennakoarvioinnin_ohje_2019.pdf

Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen suomessa 2023. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan julkaisu 2/2023. https://tenk.fi/sites/default/files/2023-03/HTK-ohje_2023.pdf

Wilma.fi 2024. Wilma pähkinänkuoressa. Viitattu 2.8.2024. <https://www.wilma.fi/mika-on-wilma-jarjestelma/>

WHO 2024. Promoting well-being. Viitattu 26.3. <https://www.who.int/activities/promoting-well-being#:~:text=Well-being%20is%20a%20positive%20state%20experienced%20by%20individuals,world%20with%20a%20sense%20of%20meaning%20and%20purpose>

Julkaisemattomat

Räntilä, T. 2023. SuomiAreena 2023 hakemus. Sähköposti 29.9.2023. Tampereen seudun ammattiopisto, Tampere.

JokaOpiskelija 2024. Tutkinnon rakenne. JokaOpiskelija. Tredu Moodle oppimisympäristö. Viitattu 8.8.2024.

Kuviot

Kuvio 1: Ammatillisen perustutkinnon rakenne. Mukailten JokaOpiskelija 2024	9
Kuvio 2: Esitiedot ympyräkaavioina	18

Liitteet

Liite 1: Kyselylomake, suomenkielinen	31
Liite 2: Kyselylomake, englanninkielinen	32
Liite 3: Opiskelijoille lähetetty Wilma-viesti	33
Liite 4: Wilma-tiedote opinnäytetyöstä	34

Liite 1: Kyselylomake, suomenkielinen

Kokemuksia Virtaa-pajoihin osallistumisesta

Tulen käyttämään vastauksia Sosionomiopintoihini kuuluvassa opinnäytetyössä. Opinnäytetyö tullaan valmiina julkaisemaan Theseuksessa. Opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa tietoa opiskelijoiden kokemuksia Virtaa-pajoihin osallistumisesta.

Vastaaminen on nimetöntä. Halutessasi voit jättää yhteystietosi tarkempaa haastattelua varten.

Kiitos vastauksista,
Tiina Hyttinen

1. Taustatietoja. Valitse kaikki sinua koskevat väittämät

- Osallistuin lukujärjestykseen sijoitettuun pajaan (torstaisin 10-12)
- Osallistuin koulupäivän ulkopuoliseen pajaan
- Aloitin opinnot oppivelvollisena
- Aloitin opinnot täysi-ikäisenä

2. Miten Virtaa-pajoihin osallistuminen on vaikuttanut hyvinvointiisi?

Kirjoita vastaus

3. Miten Virtaa-pajoihin osallistuminen on vaikuttanut koulunkäyntiisi?

Kirjoita vastaus

4. Miten Virtaa-pajoihin osallistuminen on vaikuttanut ystävyysuhteisiisi?

Kirjoita vastaus

5. Mitä kehittäisit Virtaa-pajoissa?

Kirjoita vastaus

6. Saako sinua haastatella opinnäytetyöhön tarkemmin? Jos saa, jätä alle sähköpostiosoitteesi, niin laitan sinulle viestin.

Kirjoita vastaus

Liite 2: Kyselylomake, englanninkielinen

Experiences of participating in Virtaa-workshops

I will use the answers in my degree programme in social services thesis. The thesis will be published in Theseus. The goal of the thesis is to produce information about students experiences in participating in Virtaa-workshops.

The questionnaire is anonymous. If you want to, you can leave your information for more detailed interview.

Thank you for your answers,
Tiina Hyttinen

1. Background information. Select all options that apply to you

- I attended a workshop that was in my curriculum (Thursdays from 10 to 12)
- I attended a workshop after my school day
- I was of compulsory school age when I began studying
- I was 18 or over when I began studying

2. How has attending Virtaa-workshops affected your well-being?

Kirjoita vastaus

3. How has attending Virtaa-workshops affected your school attendance?

Kirjoita vastaus

4. How has attending Virtaa-workshops affected your friendships?

Liite 3: Opiskelijoille ja huoltajille lähetetty Wilma-viesti

Virtaa-pajoihin osallistunut opiskelija: vastaa lyhyeen kyselyyn.

(English below)

Moikka!

Teen sosionomiopintoihini kuuluvaa opinnäytetyötä Tredun opiskelijoiden kokemuksista Virtaa-pajoihin osallistumisesta.

Jos olet opiskelujesi aikana osallistunut johonkin Virtaa-pajaan (Virtaa opiskelijoiden työpäiviin pajatoiminta) vastaathan lyhyeen kyselyyn 1.6.2024 mennessä.

Kyselyyn vastataan nimettömänä. Valmis opinnäytetyö julkaistaan osoitteessa Theseus.fi.

Kiitos paljon!

Tiina Hyttinen

tiina.hyttinen@student.laurea.fi

Linkki kyselyyn: <https://forms.office.com/e/DYG5YDU3mn>

Hi!

I'm doing a thesis for my degree programme in social services about the experiences of Tredun students who have attended Virtaa-workshops.

If you have attended any of the Virtaa-workshops (Virtaa opiskelijoiden työpäiviin pajatoiminta) during your studies, please answer a short survey before 1.6.2024.

The survey is anonymous.

The completed thesis will be published in Theseus.fi.

Thank you very much!

Tiina Hyttinen

tiina.hyttinen@student.laurea.fi

Link to the survey: <https://forms.office.com/e/HKD7Mfm7CA>

Liite 4: Wilma-tiedote opinnäytetyöstä

Virtaa-pajoihin osallistunut opiskelija: vastaa lyhyeen kyselyyn.

Student, who has attended Virtaa-workshops, please answer a short survey.

(English below)

Moikka!

Teen sosionomiopintoihini kuuluvaa opinnäytetyötä Tredun opiskelijoiden kokemuksista Virtaa-pajoihin osallistumisesta.

Jos olet opiskelujesi aikana osallistunut johonkin Virtaa-pajaan (Virtaa opiskelijoiden työpäiviin pajatoiminta) vastaathan lyhyeen kyselyyn 1.6.2024 mennessä.

Kyselyyn vastataan nimettömänä. Valmis opinnäytetyö julkaistaan osoitteessa Theseus.fi.

Kiitos paljon!

Tiina Hyttinen

tiina.hyttinen@student.laurea.fi

Linkki kyselyyn: <https://forms.office.com/e/DYG5YDU3mn>

Hi!

I'm doing a thesis for my degree programme in social services about the experiences of Tredun students who have attended Virtaa-workshops.

If you have attended any of the Virtaa-workshops (Virtaa opiskelijoiden työpäiviin pajatoiminta) during your studies, please answer a short survey before 1.6.2024.

The survey is anonymous.

The completed thesis will be published in Theseus.fi.

Thank you very much!

Tiina Hyttinen

tiina.hyttinen@student.laurea.fi

Link to the survey: <https://forms.office.com/e/HKD7Mfm7C>

Julkisesti, opiskelijoille ja huoltajille

 HytTii (Tiina Hyttinen)

Julkaistu 24.4.
Poistuu 31.5.